

Universitätsbibliothek Paderborn

**Apologia Explicationis Gavasarvm [!], Cvr Cvm Gregorio à
Valentia Hispano, Iesuita Ingolstad. de hominum
mortuorum, Statuarum, Imaginum, &c adoratione, non sit
amplius disputandum: Et Refvtatio ...**

Heerbrand, Jakob

Tvbingæ

VD16 H 960

III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36573

perhibentur, quo hostium frangant animos, terorem
eis incutiant, in fugamq; vertant. Quod & de alijs qui
busdam populis dicitur. Vides igitur, Hispane, nif-
cus es, & ab arte alienus, quam facile me extricare po-
tuerim è tuis labyrinthis, & nodos soluerim, quoniam
opinione mihi circumdederas, insolubiles. Hinc etiam
patet, nulla esse absurdas, quæ ipse mea affingit de-
finitioni, quòd ex hac sequantur.

III.

Tertiam assignat causam, & vociferatur Hispanus,
cur noluerim secum de Idololatria differere: quòd
suis aliqua non intellexerim. Ad quèdam etiam, ab ipsi
producta, non responderim, quædam leuiter attigent.
Similiter à Gersonie definitionem Idololatriæ positam
à me probatā. Itē ad id quod differuerit, suā definitio-
nem à Geronis nihil differre. Quibus addit: Censu-
sum etiam, istum minimè hæc comprehendisse. Vnde
facile intelligatur, facultatem meam, sicut & collegi-
rum meorum ad intelligendum, & ad differendum, valde
esse debilem. Quæ causa sit etiam, cur vel titulum
ipsum de Idololatria, ab initio exhorruerim. Et quæ in
hanc sententiam plurima buccinator suarum laudum.

Quid hic primum dicam, quid ultimum dubito.
Priusne mirer eximiam & transmarinam Hispani eru-
ditionem, acumen ingenij, & vim planè diuinam, in dis-
serendo subtilitatem, quam pauci assequi possint. An
vero meam deplorem miseriam, qui adeo infelici sum
ingenio, & rerum Theologicarum expers, ut subli-
mem istam de Idololatria materiam, ne quidem crassa
illa, quam saniores riserūt Ethnici, intelligam. An quod
verum

rum est in isto gloriæ animali arrogantiam, tantumq; artificium supercilium, & non humanam, sed planè habolicam in isto admirer superbiam, qua ambitiosissimus Pharisæus Esauita lemet admirans, reliquos omnes præ se ex alto despiciens, & superbè contemnens;

Et quidem, quòd ad me attinet, libenter agnosco ingenij mei renuitatem; sed tamen gratias Deo meo ago, pro talento in me collato, quòd me fecerit organum salutare suæ Ecclesiæ, ac spero gratiam ipsius in me, & labore meum, non esse irrita in Domino, scioq; me ipsi grata, & Ecclesiæ eius salutaria dicere & facere. Quod ad meos collegas: scio, multos superbissimo ac stolidissimo isto Hispano longè antecellere, non solum vera animi pietate, modestia, & veritate, sed etiam solida eruditio in omnibus partibus Philosophie, laude Eloquentiæ, cognitione rerum sacrarum, studio pacis, & alijs Theologicis virtutibus, quarum ne micā quidem in hoc gloriæ mancipio est videre.

Vt enim cetera iam taceam omnia, de quibus in hoc Scripto, si copiosus esse velle, quanta, per Deū immoralem, mihi offerretur dicédi occasio: quantum hoc sit endacium, quod plenis buccis, & velut inflatis foliis spirat: Gersonis definitionem Idololatriæ, quod repetit homo insanus, à me probatam: id causa pri-demonstratum est.

Quòd verò non ad singula ipsius præcedenti meo Scripto respondi, consultò à me factum est, idq; Hispanus met exemplio, qui hoc sibi permisit, quòd inquit èrat cōfessus est, dicens: Omnia persequi, insitum esset. Item: Nō vacat omnia persequi. Et, Breuitate causa, multa prætereo. Sed quod ipsi fuit veniale

C mihi

mīhi mortale fuisse iam video. Nec etiā opus esse i-
dicauī, sicut nec adhuc, ad singulas ipsius inepias re-
spondere. Et ad hoc augiaē stabulum expurgatū,
vix duo aut etiam tres sufficerent Hercules. Quis vero
ad eō improbē vrget, vt ad singula etiam praeceps
libri, Confusionis nempe, Confutationis dicendū
respondeam, agē morem geram aduersario impro-
bū. Iam quod titulum Disputationis, qui scopum contine-
bat de idololatria, obiūcit me exhorruisse, bone Dux
quanta Hispani vanitas, quis typhus, quæ p̄a sumptu-
bestiæ istius: Egone, nuguende Titulum illius ex-
rūt: os impudens. An non enim in mea Disputatione
per Propositiones plures: Tum etiam in Spongia
folia quatuordecim, hoc solūm ago, vt quid esset, à
quo consisteret Idololatria, docerem? & quidem po-
lixius, quām velles Iebusę declaravi. Postea, vt ubi
sponderem, tuaq̄ refutarem, ad species descendenda
mīhi erat, tua sequutus Scripta. Id enim ordo, ratio, ns
à te propositæ requirebant, cum tu ordine & in speci-
tractandum suscepisses, & probandū, per capita pecu-
liaria, Neq; in mortuorū inuocatione, neq; in Eucha-
ristiæ, Statuarum, & Imaginum, neq; etiā Reliquiarū,
hoc est, oſſum cadauerinorum adoratione, Idololatri-
am à vobis Pontificijs exerceri.

Vide igitur, quanta in te sit improbitas, quanta fa-
ctantia, quanta vanitas, quanta rerum verarum penu-
ria & inopia, quod his deſtitutus, iam in quarto Scripto
ad istas nugas delaberis, vt hoc nomine mecum expo-
ſtules, & etiam insultes stolidè. Non habens verius
solidi quicquam amplius, Patronus turpisimæ Idololatri-
am maniæ confusus, quod mīhi obiūciat, ad puerilia im-
pudicitate.

PLICATIÖNIS CAVSÄRVM. 19

lenda magis se conuertit, ne silentio victum se esse
ratur. Hic scilicet mihi tacendum fuerat, nec in lu-
noscenda, imò prostituenda, turpisima istorum
unicatio, quā in mortuorum inuocatione, & statua-
rum, &c. adoratione exercent excæcati Idololatriæ, ut
scilicet triumphandi haberet materiam. Et hoc est,
quod Hispanum cū suis pessimè habet. Hic, cum aliud
non habeat quod respondeat, ineptire me dicit, hæc qui
scribam, quæ ipsi publicè agunt in templis suis magno
boatu, ut cōcamerata remugiat. Sed hoc vñcus est, quod
tangi nolunt, hic laborant, & dissimulare conantur. Ve
cum quis in parte corporis inhonesta laborat, & crus-
vel tibiam fascijs obligat. Hinc illæ tuæ lachrymæ,
Hispane futilissime. Pudeat itaq; tandem te harum
tarum ineptissimorum ineptiarum,

III I.

Quia ego in meo scripto, quarto loco, Hispani ab-
surdæ recensui: ipse quoq; sua opinione, absurdæ ex-
meis mihi obijcere conatur, quæ ne cumulem, inquit, fi-
cere facere voluerim, O te hominem absurdissimum.
vidamus itaq;, quænam illa sint. Vota, inquit, ab
raelitis usurpata, Ceremoniam veteris legis fu-
dixit, quæ nihil ad nos magis quam Circumci-
& Sacrificia Iudæorum pertineant. Hoc scili-
absurdum est absurdissimum, & Paradoxon, sed
oculis Pharisaorum Pontificiorum. Nisi enim
absurdum esse sentirent, absurdissimè isti facerent
absurdissimi, vouentes votum cœlibatus sui impu-
nit: quod tanti tamen Hypocritæ isti faciunt san-
cti, ut popularis Hispani, frater Petrus à Soto, in sua
Catho-

C 2